ହର୍ଷବର୍ଦ୍ଧନ ଚୋଖାନି
ବନାମ
ଭୁପେନ୍ଦ୍ର ଏନ୍. ପଟେଲ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ
28 ଫେବୃଆରୀ 2002
[ସୟଦ ଶାହ ମହମ୍ମଦ କ୍ୱାଦ୍ରି ଏବଂ ଦୋରାଇସ୍ୱାମୀ ରାଜୁ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ କୋଠା (ପଟ୍ଟା, ଭଡ଼ା ଏବଂ ଉଚ୍ଛେଦ) ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମ, 1960 :

ଧାରା 10 - ଦୋକାନ - ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ଉଚ୍ଛେଦ - ମୂଳ ମାଲିକାଣୀ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ଭଡ଼ାରେ ଦୋକାନ ଦେଇଥିଲେ - ମାଲିକାଣୀ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ପରିସରରେ ଭାଗିଦାରୀ ବ୍ୟବସାୟ ଚଳାଇବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ - ବିକ୍ରି ହୋଇଥିବା ପରିସର - ଫାର୍ମର ଭଡାଟିଆ ଦାୟିତ୍ୱ ନେଉଥିବା ମୂଳ ମାଲିକାଣୀ - ଫାର୍ମ କ୍ରେତାଙ୍କୁ ଭଡା ପ୍ରଦାନ କରୁଛି - ପରେ କ୍ରେତାଙ୍କର, ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଉଚ୍ଛେଦ ଆବେଦନ ଦାଖଲ - ଅପିଲକାରୀ ଏହି ଆଧାରରେ ଅପିଲକୁ ପ୍ରତିବାଦ କରିଥିଲେ ଯେ ସେ ଭଡ଼ାଟିଆ ନୁହଁନ୍ତି ଏବଂ ଯେହେତୁ ଫାର୍ମ ଭଡ଼ାଟିଆ ଥିଲା, ଆବେଦନଟି ପୋଷଣୀୟ ନଥିଲା - ମୁଖ୍ୟ ଭଡ଼ା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ଉଚ୍ଛେଦ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିବା - ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଆଚରଣ ଦ୍ୱାରା, ଫାର୍ମ ଏହାର କ୍ରୟ ପୂର୍ବରୁ ପରିସରର ଭଡ଼ାଟିଆ ହୋଇସାରିଥିଲା ବୋଲି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଗଲା - ପରିସର କ୍ରୟ ପରେ, କ୍ରେତାମାନେ ଫାର୍ମରୁ ଭଡ଼ା ଗ୍ରହଣ କରିବା ଜାରି ରଖିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ରସିଦ ଜାରି କରିଥିଲେ - ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଉଚ୍ଛେଦ ଆବେଦନ ପୋଷଣୀୟ ନଥିଲା ।

ଧାରା 22 - ପୁନରୀକ୍ଷଣ - ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ କ୍ଷମତା - ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରଗଲା, ଧାରା 22 ଅନୁଯାୟୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ କ୍ଷମତା ଧାରା 115, ସିପିସି ଅଧୀନରେ ଥିବା କ୍ଷମତା ଠାରୁ ବ୍ୟାପକ ଅଟେ - କିନ୍ତୁ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ନ୍ୟାୟାଳୟର କ୍ଷମତାକୁ ଅପିଲୀୟ ନ୍ୟାୟାଳୟର କ୍ଷମତା ସହ ସମାନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ - ଯେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ତଥ୍ୟର ନିଷ୍କର୍ଷରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଯଥାର୍ଥ ହେବ, ତାହା ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିଲା - ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ଅପିଲ ପ୍ରାଧିକାରୀ, ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ବିଚାର କରିବା ପରେ, ପ୍ରଧାନ ଭଡା ନିୟନ୍ତ୍ରକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନଥିଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିବା ନିଷ୍କର୍ଷକୁ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଅପିଲକାରୀ ନୁହେଁ, ବରଂ ଫାର୍ମଟି ପରିସରର ଭଡ଼ାଟିଆ ଥିଲା, ଯାହା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ହସ୍ତକ୍ଷେପକୁ ଯଥାର୍ଥ କରିନଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିଦିଆଯାଇଛି - ଉଚ୍ଛେଦ ଆବେଦନ ଖାରଜ ହୋଇଛି ।

ଦେୱାନୀ ଅପିଲୀୟ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 6846/1999 ।

ସି.ଆର୍.ପି. ସଂଖ୍ୟା 2236/1997 ରେ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ତା 19.7.99 ରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏସ୍.କେ. ମେହତାଙ୍କ ପାଇଁ ଧ୍ରୁବ ମେହତା, ସୁଶ୍ରୀ ଶୋଭା, ସୁଶ୍ରୀ ଅନୁ ମେହତା ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏସ୍.ୟୁ.କେ. ସାଗରଙ୍କ ପାଇଁ ଏଲ୍.ଏନ୍. ରାଓ, ଜୟନ୍ତ ମୁଥରାଜ, କେ. ସୁଦର୍ଶନ ଏବଂ ଜି.ଆର୍.କେ. ପ୍ରସାଦ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟରୁ ଏହି ଅପିଲଟି ଆସିଛି । ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶର ହାଇଦ୍ରାବାଦରେ 1999 ମସିହା ଜୁଲାଇ 19 ତାରିଖର ସି.ଆର.ପି. ସଂଖ୍ୟା 2236/1997 ରେ ଭଡାଟିଆଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି । ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ହେଉଛନ୍ତି ଏକ ଅଣ-ଆବାସିକ କୋଠା ସଂଖ୍ୟା 4-6-244 (ପୁରୁଣା ସଂଖ୍ୟା 1883) ସୁଭାଷ ରୋଡ, ସୁବ୍ରି ଷ୍ଟ୍ରିଟ୍, ସିକନ୍ଦରାବାଦର ଘରମାଲିକ, ଯାହା ପୂର୍ବରୁ ଶ୍ରୀମତୀ ପୋଲା ରାଜାମଣିଆମ୍ମାଙ୍କ ମାଲିକାନାରେ ଥିଲା, ଯିଏ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ସହ ସେହି କୋଠାର ତଳ ମହଲା (ସଂକ୍ଷେପରେ, 'ପରିସର') ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପଟ୍ଟା ଚୁକ୍ତି କରିଥିଲେ । ସେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଏବଂ ସ୍ୱର୍ଗତ ବାବୁ ଲାଲ ପଟେଲଙ୍କୁ ପରିସର ବିକ୍ରି କରିଥିଲେ, ଯାହାର ଆଇନଗତ ପ୍ରତିନିଧି ହେଉଛନ୍ତି ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ରୁ 7 । ବିକ୍ରୟ ପରେ ଶ୍ରୀମତୀ ପୋଲା ରାଜାମଣିଅମ୍ମା ମେସର୍ସ ବ୍ରିଜ ମୋହନ ଚୋଖାନି ଆଣ୍ଡ ସନ୍ସ (ସଂକ୍ଷେପରେ, 'ଫାର୍ମ') ଙ୍କ ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ୱପଣକୁ ସ୍ୱୀକୃତି ଦେଇ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2 ରୁ 7ଙ୍କୁ ଏକ ଚିଠି ପଠାଇଥିଲେ । ଏହା ପରେ ଉକ୍ତ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ଫାର୍ମ ଦ୍ୱାରା ଭଡ଼ା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଥିଲା ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ରସିଦ ଫାର୍ମ ସପକ୍ଷରେ ଜାରି କରାଯାଉଥିଲା । ତେବେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଆ.ପ୍ର. କୋଠା (ପଟ୍ଟା, ଭଡ଼ା ଏବଂ ଉଚ୍ଛେଦ) ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମ, 1960 (ସଂକ୍ଷେପରେ 'ଅଧିନିୟମ') ର ଧାରା 10 ଅନୁଯାୟୀ ବିଭିନ୍ନ ଆଧାରରେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ସିକନ୍ଦରାବାଦର ପ୍ରଧାନ ଭଡ଼ା ନିୟନ୍ତ୍ରକଙ୍କ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଉଚ୍ଛେଦ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଅପିଲକାରୀ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ଉଚ୍ଛେଦ ଆବେଦନର ପ୍ରତିବାଦ କରିଥିଲେ, ଯେ ସେ ଭଡ଼ାଟିଆ ନୁହଁନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଫାର୍ମଟି ପରିସରର ଭଡ଼ାଟିଆ, ତେଣୁ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଉଚ୍ଛେଦ ଆବେଦନ ପୋଷଣୀୟ ନୁହେଁ । ବିଦ୍ୱାନ ପ୍ରଧାନ ଭଡ଼ା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଏହି ଫାର୍ମ ହେଉଛି ଭଡ଼ାଟିଆ ଏବଂ 31 ଡିସେମ୍ବର 1992 ରେ ଉଚ୍ଛେଦ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ । ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ବିଦ୍ୱାନ ପ୍ରଧାନ ଭଡ଼ା ନିୟନ୍ତ୍ରକଙ୍କ ଆଦେଶକୁ, ହାଇଦ୍ରାବାଦର ନଗର ଲଘୁ ମାମଲା ନ୍ୟାୟାଳୟ (ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଅପିଲ ପ୍ରାଧିକାରୀ) ରେ ମୁଖ୍ୟ ବିଚାରପତିଙ୍କ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ । ବିଦ୍ୱାନ ପ୍ରଧାନ ଭଡ଼ା ନିୟନ୍ତ୍ରକଙ୍କ ସେହି ନିଷ୍କର୍ଷକୁ ଅପିଲ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 26 ଫେବୃଆରୀ 1997 ରେ ଅପିଲକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା । ଅପିଲ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ଉକ୍ତ ରାୟରେ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ସି.ଆର.ପି. ସଂଖ୍ୟା 2236/1997 ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଜଣେ ବିଦ୍ୱାନ ଏକକ ବିଚାରପତି 19 ଜୁଲାଇ, 1999 ର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଦେୱାନୀ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ । ଏହା ସେହି ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯେ ଅପିଲକାରୀ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଅପିଲ କରିଛନ୍ତି ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିବା ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଧ୍ରୁବ ମେହତା ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଛନ୍ତି ଯେ, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ, ପରିସରକୁ ଭଡ଼ା ଆକାରରେ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପୂର୍ବରୁ, କେବଳ ଫାର୍ମ ହିଁ ଭଡ଼ାଟିଆ ଥିଲା; ଫାର୍ମ ଭଡ଼ା ଦେଉଥିଲା ଏବଂ ପୂର୍ବତନ ମାଲିକାଣୀ ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ରସିଦ ଜାରି କରୁଥିଲେ । ଏହା ଫାର୍ମର ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ୱପଣ ଥିଲା କିନ୍ତୁ ଅପିଲକାରୀ ନୁହେଁ ଯାହା ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିଲା, ତେଣୁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାରେ ତ୍ରୁଟି କରିଛନ୍ତି ଯେ ଅପିଲକାରୀ ହେଉଛନ୍ତି ପରିସରର ଭଡ଼ାଟିଆ । ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଉପସ୍ଥିତ ବିଦ୍ୱାନ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ଏଲ୍.ଏନ୍. ରାଓ ଯୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେ କେବଳ ଭଡ଼ା ପ୍ରଦାନ କରି ଫାର୍ମ ପରିସରର ଭଡ଼ାଟିଆ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ସ୍ୱୀକୃତି ପତ୍ର ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ଆଉ ବହନ କରେ ନାହିଁ; ଯେହେତୁ ଫାର୍ମଟି ପରିସରରେ ବ୍ୟବସାୟ କରୁଥିଲା, ତେଣୁ ଫାର୍ମକୁ ସ୍ୱୀକୃତି ପତ୍ର ସମ୍ବୋଧିତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଫାର୍ମକୁ ଏକ ଭଡ଼ାଟିଆ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରିବ ନାହିଁ ।

ହର୍ଷବର୍ଦ୍ଧନ ଚୋଖାନି ବନାମ ଭୁପେନ୍ଦ୍ର ଏନ୍. ପଟେଲ

ବିଚାର ପାଇଁ ଉଠୁଥିବା ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ବୈଧାନିକ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନଥିଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟର ନିଷ୍କର୍ଷରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ଏବଂ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ପରିସରର ଭଡ଼ାଟିଆ ବୋଲି କହିବାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯଥାର୍ଥ ଅଟନ୍ତି କି ?

ଅପିଲକାରୀ କିମ୍ବା ଫାର୍ମ ପରିସରର ଭଡ଼ାଟିଆ କି, ଏହି ପ୍ରଶ୍ନଟି ବାସ୍ତବରେ ଏକ ତଥ୍ୟଗତ ପ୍ରଶ୍ନ । ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 22 ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ପାରିତ ହୋଇଥିବା ଆପତ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ରାୟର ଅନୁଧ୍ୟାନରୁ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ବିଦ୍ୱାନ ଏକକ ବିଚାରପତି ପ୍ରମାଣକୁ ପୁନଃ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିଛନ୍ତି । ଏପରି କରିବା ସମୟରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ବିଷୟଗୁଡ଼ିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖିଥିଲେ ଯେ, ଅପିଲକାରୀ ଏବଂ ପୂର୍ବତନ ମାଲିକାଣୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ୱ ଚୁକ୍ତିର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କୁ ଭାଗିଦାରୀ କାରବାର ଚଳାଇବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା; ଯେ ଫାର୍ମ ସ୍ଥାପନ ପୂର୍ବରୁ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭଡ଼ା ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଥିଲା (ତେବେ, ଏହା ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ଯେ ଏହା ପରେ ଭାଗିଦାରୀ ଫାର୍ମ ଭଡ଼ା ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲା); ଯେ ଉଚ୍ଛେଦ ଆବେଦନ ଉପ-ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ୱ ଆଧାରରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇ ନଥିଲା; ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନଟିର ପୋଷଣୀୟତା ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ଶେଷ କାରଣକୁ ପ୍ରଥମେ ବିଚାରକୁ ନେଲେ, ବିଦ୍ୱାନ ପ୍ରଧାନ ଭଡ଼ା ନିୟନ୍ତ୍ରକଙ୍କ ଆଦେଶର ଅନୁଧ୍ୟାନରୁ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ପ୍ରସଙ୍ଗ ସଂଖ୍ୟା 1 ହେଉଛି ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଏବଂ ଏହା ନିମ୍ନମତେ ପଢ଼ା ଯାଇଛି: -

> "(1) ସେ ଉତ୍ତରଦାତା ହୁଅନ୍ତୁ କିମ୍ବା ବ୍ରିଜ୍ ମୋହନ ଚୋଖାନି ଆଣ୍ଡ ସନ୍ସ ଫାର୍ମ, କିଏ ଏହି ମକଦ୍ଦମା ପରିସରର ଭଡ଼ାଟିଆ ଅଟନ୍ତି ?"

ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ପରିସରର ଭଡ଼ାଟିଆ କିଏ, ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗଟି ବିବାଦରେ ରହିଛି ଏବଂ ମାମଲାର ସମସ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ବିଚାର ପାଇଁ ଆସିଛି । ତେଣୁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଧାରଣା ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ଠିକ୍ ନୁହଁନ୍ତି, ଯେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ନେଇ କୌଣସି ବିବାଦ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇନାହିଁ । ଅପିଲକାରୀ ଏବଂ ପୂର୍ବତନ ମାଲିକାଣୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଭଡ଼ା ଚୁକ୍ତିର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ନିଜେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଏକ ଭାଗିଦାରୀର ବ୍ୟବସାୟ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ପରିସରରେ ଭାଗିଦାରୀର ବ୍ୟବସାୟ କରୁଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ-ଭଡ଼ାଟିଆ ଏବଂ ପରିସରରେ ଭଡ଼ାଟିଆ ହୋଇଥିବା ଏକ ଭାଗିଦାରୀ ସଂସ୍ଥା ମଧ୍ୟରେ ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ପାର୍ଥକ୍ୟ ରହିଛି । ଭାଗିଦାରୀ ବ୍ୟବସାୟ ଚଳାଇବା ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଭାଗିଦାରୀ ସଂସ୍ଥା ହେଉଛି ପରିସରର ଭଡ଼ାଟିଆ କି ନାହିଁ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନକୁ ପୂର୍ବ ବନ୍ଧିତ କରେ ନାହିଁ । ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ କେବଳ ଭଡ଼ା ପ୍ରଦାନ କରିବା ଦ୍ୱାରା, ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଭଡ଼ାଟିଆ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ ଏବଂ ସେହି ତଥ୍ୟ, ଅନ୍ୟ କିଛି ନୁହେଁ, ଭଡ଼ାଟିଆକୁ ଭଡ଼ାଟିଆ ବୋଲି କହିବା ପାଇଁ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ କାରଣ ହେବ ନାହିଁ କାରଣ ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ଜଣେ ପ୍ରତିନିଧି, ଜଣେ ସେବକ କିମ୍ବା ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ପାଇଁ ଭଡ଼ା ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି । ଏପରିକି ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିସର କ୍ରୟ ପୂର୍ବରୁ ଫାର୍ମଟି ସେମାନଙ୍କ ବିକ୍ରେତାଙ୍କୁ ଭଡ଼ା ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲା, ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଫାର୍ମ ସପକ୍ଷରେ ଭଡ଼ା ପାଇଁ ରସିଦ ଜାରି କରାଯାଉଥିଲା । ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଆଚରଣ ଦ୍ୱାରା-ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଫାର୍ମ ଏବଂ ବିକ୍ରେତା-ଉକ୍ତ କୋଠା କ୍ରୟ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଫାର୍ମ ପରିସରର ଭଡ଼ାଟିଆ ହୋଇସାରିଥିଲା । ଏହି ତଥ୍ୟ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରେ ଯେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଫାର୍ମର ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ୱତା କାହିଁକି ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ କରାଯାଇଥିଲା । ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିସର କ୍ରୟ କରାଯିବା ପରେ ମଧ୍ୟ, ସେମାନେ ନିୟମିତ ଭାବେ ପରିସରର ଭଡ଼ା ଗ୍ରହଣ କରିବା ଜାରି ରଖିଥିଲେ ଏବଂ

ଫାର୍ମ ସପକ୍ଷରେ ରସିଦ ଜାରି କରିଥିଲେ । ଏହା କାହାରି ମାମଲା ନଥିଲା ଯେ ଫାର୍ମଟି ଉପ-ଭଡ଼ାଟିଆ ଥିଲା, ତେଣୁ ଉପ-ଭଡ଼ା ଆଧାରରେ ଉଚ୍ଛେଦ ଆବେଦନ ଦାଖଲ ନକରିବା ଏକ ବାହ୍ୟ କାରଣ ଅଟେ ।

ଅଧିନିୟମର ଧାରା 22 ଅନୁଯାୟୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ କ୍ଷମତା ସିପିସିର ଧାରା 115 ଅନୁଯାୟୀ ଥିବା କ୍ଷମତାଠାରୁ ଅଧିକ ବ୍ୟାପକ ସ୍ଥିତିକୁ ନେଇ କୌଣସି ବିବାଦ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ତଥାପି, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପୁନରୀକ୍ଷଣ କ୍ଷମତାର ପ୍ରୟୋଗ କରୁଛନ୍ତି ଯାହା ଏହାର ସ୍ୱଭାବରେ ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର କ୍ଷମତା । ପୁନରୀକ୍ଷଣ ନ୍ୟାୟାଳୟର କ୍ଷମତାକୁ ଅପିଲୀୟ ନ୍ୟାୟାଳୟର କ୍ଷମତା ସହ ସମାନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଆପତ୍ତି ଅଧୀନରେ ଥିବା ଆଦେଶର ବୈଧତା ଏବଂ ଯଥାର୍ଥତା ଯାଞ୍ଚ କରିବା ସମୟରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ଏହା ଦେଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ଏହା କୌଣସି ବୈଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା କିମ୍ବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ନଜିରର ଉଲ୍ଲଂଘନ କରୁଛି କି ନାହିଁ କିମ୍ବା ପ୍ରମାଣର ଭୁଲ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କିମ୍ବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଶେଷୋକ୍ତି ପ୍ରମାଣକୁ ବିଚାର କରିବାକୁ ବାଦ୍ କରୁଛି କି ନାହିଁ କିମ୍ବା ପ୍ରମାଣିତ ତଥ୍ୟରୁ ନିଆଯାଇଥିବା ଅନୁମାନ ଏପରି ଯେ କୌଣସି ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ପହଞ୍ଚିପାରିବେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଏହିପରି । କେବଳ ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ ତଥ୍ୟର ନିଷ୍କର୍ଷରେ ପୁନରୀକ୍ଷଣରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଯଥାର୍ଥ ହେବ । କେବଳ ଏକ ଭିନ୍ନ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣର ସମ୍ଭାବନା ପୁନରୀକ୍ଷଣ କ୍ଷମତାର ପ୍ରୟୋଗରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାର କୌଣସି ଆଧାର ନୁହେଁ । ଉପରୋକ୍ତ ଆଲୋଚନାରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଛି ଯେ ଏହି ମାମଲାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ହସ୍ତକ୍ଷେପକୁ ଯଥାର୍ଥ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଉପରୋକ୍ତ କାରଣଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟି ନାହିଁ ।

ଏହି କାରଣରୁ, ଆମେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶକୁ ବଜାୟ ରଖିବାରେ ଅସମର୍ଥ । ଆମ ମତରେ, ଅପିଲ ପ୍ରାଧିକାରୀ, ବିସ୍ତୃତ ବିଚାରବିମର୍ଶ ପରେ, ବିଦ୍ୱାନ ପ୍ରଧାନ ଭଡ଼ା ନିୟନ୍ତ୍ରକଙ୍କ ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ନିଶ୍ଚିତ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଅପିଲକାରୀ ନୁହଁନ୍ତି ବରଂ ଫାର୍ମ ହେଉଛି ପରିସରର ଭଡ଼ାଟିଆ, ଯାହା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ହସ୍ତକ୍ଷେପକୁ ଔଚିତ୍ୟ ପ୍ରମାଣ କରିନଥିଲା । ଏହା ଉପସଂହାର ହୋଇଥିବାରୁ, ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଉଚ୍ଛେଦ ଆବେଦନ ପୋଷଣୀୟ ନୁହେଁ । ଆମେ ଯେଉଁ ମତ ଗ୍ରହଣ କରିଛୁ, ମାମଲାର ଅନ୍ୟ ଦିଗକୁ ଯିବା ଅନାବଶ୍ୟକ ବୋଲି ଆମେ ବିବେଚନା କରୁଛୁ ।

ଫଳସ୍ୱରୂପ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆଦେଶକୁ, ଆପତ୍ତି ଅଧୀନରେ, ବାତିଲ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଉଚ୍ଛେଦ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଦିଆଯାଇଛି । ତଦନୁସାରେ ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି କିନ୍ତୁ ମାମଲାର ପରିସ୍ଥିତିରେ କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ବିନା ।

ଆର୍.ପି. ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

ରଶ୍ମିତା ମୁର୍ମୁ,
ଅନୁବାଦିକା,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ , କଟକ ।